

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ РИЗИКОМ

(Шматко А. Ю., студентка напряму підготовки економічна кібернетика)
ЧНУ ім. Б. Хмельницького, м. Черкаси, Україна

На сьогоднішній день зі швидкими темпами розвитку технологій, техніки та підвищенням ролі людського чинника зростає необхідність управління ризиками. У зв'язку з ускладненнями зовнішніх та внутрішніх умов в економіці ризик необхідно розглядати та враховувати на засадах системного підходу управління ризиками.

Дослідженням системного підходу в управлінні ризиком займалися такі вчені: І. Т. Балабанов, В. В. Вітлінський, С. І. Наконечний, Дж. Хемптон.

Системний підхід – напрям у спеціальній методології науки, завданням якого є розробка методів дослідження й конструювання складних за організацією об'єктів як систем. Він спрямований на розкриття цілісності об'єктів, виявлення в них різноманітних типів зв'язків та зведення їх у єдину теоретичну картину [1].

Системний підхід до управління ризиком базується на взаємодії двох основних підсистем (суб'єкта й об'єкта управління) та концентрує увагу на значущості кожної з них в контексті єдиної системи.

Суб'єкт управління (керуюча підсистема) – це спеціальна група людей, що керують як діяльністю підприємства, так і ризиком. Суб'єкт управління на основі отриманої інформації за допомогою різних методів та інструментів розробляє й реалізує заходи щодо цілеспрямованого впливу на рівень ризику.

Об'єкт управління (керована підсистема) – це рівень ризику та ресурси, необхідні для розробки й реалізації стратегії діяльності, інформаційні потоки й економічні відносини всередині колективу, між підрозділами підприємства [2, 351].

Для прийняття ризикованих рішень у системному підході необхідно дотримуватись такого алгоритму дій:

- збір інформації;
- структурування отриманої інформації у зручний для аналізу вигляд;
- аналіз інформації про ризики в системі;
- контроль і виявлення ризикової проблеми;
- дослідження співвідношення ризиків окремих елементів системи;
- дослідження співвідношення частоти і складності ризиків окремих елементів;
- генерація переліку можливих наслідків щодо ризиків кожного елемента системи і прогноз ступеня цих впливів для більш високого рівня ієрархічної системи;
- оцінка і верифікація варіантів рішень;
- прийняття, оформлення, доведення до відома виконавців, виконання, контроль за виконанням рішень [3, 70-71].

Отже, системний підхід це взаємодія суб'єкта та об'єкта управління ризиками, перший з яких розглядає явища та процеси в їх взаємозв'язку, враховує вплив окремих елементів і рішень, їх зворотні зв'язки, аналізує та приймає рішення за наведеним алгоритмом, а інший є ресурсами для їх реалізації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Системний підхід [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://leksika.com.ua/16540302/ure/sistemniy_pidhid.
2. Логвінова О. П. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків / О. П. Логвінова, І. М. Семененко. – Харків: Лідер, 2015. – 368 с. – (Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля).
3. Юрков О. С. Теорії прийняття рішень / О. С. Юрков. – Мукачево: МДУ, 2016. – 135 с.

Науковий керівник:
к.т.н., доцент Гадецька Зоя Митрофанівна